Teknologiateollisuus

Eduskunnan talousvaliokunnalle
5.10.2026

Viite: K 19/2026 vp

**Teknologiateollisuuden lausunto ilmastovuosikertomuksesta**

Teknologiateollisuus kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto vuoden 2026 ilmastovuosikertomuksesta.

Teknologiateollisuus tukee Suomen ja EU:n ilmastotavoitteita, jotka luovat suunnan puhtaisiin teknologioihin ja tuotteisiin pohjautuvalle talouskasvulle ja hyvinvoinnille. Tavoitteissa onnistuminen edellyttää toimintaympäristöä, jossa yritysten kannattaa uudistua ja investoida Suomeen.

Ilmastovuosikertomuksen mukaan päästöt vähenivät vuonna 2025 sekä päästökauppa- ja taakanjakosektorilla, jotka kattavat muun muassa energiantuotannon, teollisuuden ja liikenteen. Teknologiateollisuus korostaa, että päästövähennykset ovat pitkälti seurausta yritysten investoinneista ja uudistumisesta. Toteutuneet päästövähennykset kertovat osaltaan, että selkeät, vakaat ja kunnianhimoiset politiikkatoimet ovat luoneet toimintaympäristön, jotka tukevat yritysten päästövähennyksiä esimerkiksi energiantuotannossa ja liikenteessä.

Erityisesti tärkeitä pitkäjänteiset politiikkatoimet ovat tilanteissa, jotka edellyttävät merkittäviä muutoksia tuotantoprosesseissa ja siten usein myös huomattavia investointeja. Tämä koskee päästökauppasektorilla erityisesti raskasta teollisuutta, jonka päästövähennyksien toteuttaminen edellyttää nykyisten tuotantoprosessien korvaamista sähköistymiseen, vetyyn ja uusiutuviin poltto- ja raaka-aineisiin nojaavilla ratkaisuilla.

Politiikkatoimien, kuten päästökaupan, jakeluvelvoitteen tai teollisuuden sähköistämistä tukevan verotuksen, äkillistä muuttamista tulisi siksi välttää. Muutoksien takia kasvaneet riski ja epävarmuus heikentävät kyseisen politiikkatoimen ohjausvaikutuksen lisäksi myös muiden ohjauskeinojen kykyä edistää päästövähennyksiä. Tarkoituksenmukaisen ilmasto- ja ympäristösääntelyn lisäksi olennaista on muutoin kilpailukykyisen, vakaan ja ennakoitavan yritysten toimintaympäristön tekijät, kuten yleinen kustannustaso, osaavan työvoiman saatavuus ja sujuva luvitus.

*Toimista päästöjen vähentämiseksi*

Yleisesti on tärkeää, että kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä pääasiallinen ohjaus tapahtuu tavoitteisiin keskittyen. Kustannustehokkaimmat ratkaisut saattavat vaihdella merkittävästi sektoreiden välillä, usein jopa saman sektorin yrityksien välillä. Siksi politiikkatoimien tulee sallia tavoitteiden saavuttaminen laajalla joukolla erilaisia teknologioita ja toimenpiteitä.

**Teknologiateollisuus ry**

Eteläranta 10, PL 10, 00131 Helsinki
Puhelin 09 192 31
www.teknologiateollisuus.fi
Y-tunnus: 0215289-2

Teknologiateollisuus jakaa ilmastovuosikertomuksessa esitetyn näkemyksen siitä, että päästökauppa on keskeinen instrumentti teollisuus- ja energiantuotantolaitoksien päästöjen vähentämiseksi. Päästökauppa on teknologianeutraali, markkinapohjainen ja koko EU:n kattava järjestelmä. Näiden ominaisuuksien avulla päästövähennykset voidaan kohdistaa päästöoikeuden hinnan avulla sinne, missä ne voidaan toteuttaa kustannustehokkaasti.

Päästökauppa luo myös tasaisempaa pelikenttää saastuttavien ja vähäpäästöisten teknologioiden välille. Suomalaiset yritykset ovat edelläkävijöitä monien päästövähennyksien kannalta kriittisten teknologioiden, kuten energiatehokkuutta parantavien sekä sähköistämistä ja kestävien polttoaineiden käyttöönottoa mahdollistavien teknologioiden kehittämisessä. Samoin suomalaisissa teollisuuslaitoksissa on jo nyt investoitu merkittävästi fossiilisista polttoaineista irtautumiseen sekä energiatehokkuuteen. Puhtaiden teknologioiden kehittäminen sekä niiden käyttöönottoon investoiminen edellyttävät ennen kaikkea pitkäjänteistä ja ennakoitavaa politiikkaa.[1]

Komissio on kuitenkin esittänyt heinäkuussa 2026 muutoksia päästökauppaan, jotka lisäisivät liikkeelle laskettavien päästöoikeuksien määrää merkittävästi. Kunnianhimoinen päästökauppa on keskeinen mahdollistaja erityisesti päästökauppasektorin jäljellä olevien päästöjen vähentämiseen, kuten metallinjalostuksen prosessien uudistamiseen, tähtääville hankkeille. Samoin päästökauppa luo EU:n sisämarkkinassa kysyntää Suomessa kehitettäville puhtaan teknologian vientiratkaisuille. Päästökaupan heikentämistä tulisi siksi välttää.

*Sähköistyminen*

Puhdas, edullinen ja toimitusvarma sähkö on yksi Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamisen mahdollistaja. Samalla se on suomalaisen teollisuuden kilpailukyvyn keskeinen tukipilari. Sähköä tarvitaan teollisuuden lisäksi myös liikenteen, vetytalouden, CCU/CCS-ratkaisujen sekä kasvavan digitaalisen teollisuuden tarpeisiin, mikä näkyy niin Suomen ilmasto- ja energiapolitiikkaa ohjaavissa dokumenteissa kuten esimerkiksi ilmasto- ja energiastrategiassa sekä pitkän aikavälin ilmastosuunnitelmassa.

Esimerkiksi VTT:n laatimat kansallisen ilmasto- ja energiastrategian vaikutustenarviot ennakoivat sähkönkulutuksen kasvavan n. 110 terawattituntiin vuoteen 2035 mennessä, erityisesti liikenteen, teollisuuden ja palveluiden sähköistymisen myötä. Samalla erityisesti fossiilisten energiamuotojen kulutus pienenee.[2]

Sähköistymisen edistäminen edellyttää yleisten päästövähennystoimien kuten päästökaupan lisäksi myös muita toimia, jotka mahdollistavat ripeän sähköistymisen. Teknologiateollisuus pitää tärkeänä esimerkiksi sähkön käyttöön liittyvän infrastruktuurin kehittämistä, kuten sähköverkkojen vahvistamista ja sähköisten ajoneuvojen sekä työkoneiden latausasemien

[1] Ks. Sitarz ym. (2024), "EU carbon prices signal high policy credibility and farsighted actors", *Nature Energy* 9(6), 691–702, https://www.nature.com/articles/s41560-024-01505-x. Tutkimuksen mukaan päästökaupan uskottava pitkän aikavälin tavoite osaltaan tukee kustannustehokasta siirtymää.
[2] Koljonen, T., Soimakallio, S. & Silfver, T. (toim.) ym. 2025. *Kansallisen energia- ja ilmastopolitiikan uudet toimet ja skenaariot (KEITO) – keskipitkän aikavälin vaikutusarviot.* VTT Technology 442. Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy.

määrän kasvattamista. Samalla on tärkeää ylläpitää kannustimia sähköön pohjautuviin teknologioihin siirtymiselle esimerkiksi säilyttämällä teollisuuden alempi sähköverokanta.

*Teollisuuden prosessien uudistaminen ja puhtaat polttoaineet*

Teknologiateollisuus haluaa painottaa, että myös muut kuin suoraan sähköistymiseen pohjautuvat ratkaisut ovat olennaisia hiilineutraaliuden saavuttamisessa. Muun muassa vety, uusiutuvat poltto- ja raaka-aineet sekä monet muut ratkaisut ovat sähköistämisen rinnalla tärkeitä päästöjen vähentämiseksi muun muassa teollisuuden eri prosesseissa sekä meri- ja lentoliikenteessä. Esimerkiksi terästeollisuudessa vety mahdollistaa siirtymisen hiileen pohjautuvista masuuniprosesseista vetypelkistykseen. Valokaariuuneilla valmistettavan ruostumattoman teräksen jäljellä olevien päästöjen poistaminen taas perustuu koksin korvaamiseen biokoksilla.

Uusiin teknologioiden kuten sähköön pohjautuvan vedyntuotannon käyttöönotto vaatii merkittäviä investointeja. Käyttöönottoon liittyy myös merkittävää epävarmuutta niin teknologisen kehityksen kuin ilmastopolitiikan osalta. Edelläkävijähankkeiden osalta hankkeisiin liittyvää epävarmuutta on hälventänyt osaltaan puhtaan siirtymän investointiverohyvitys, jonka jatkamisesta on linjattu kansallisessa ilmasto- ja energiastrategiassa. Teknologiateollisuus pitää investointihyvityksen jatkamista keskeisenä toimenpiteenä.

*Energiatehokkuudesta*

Energiatehokkuuden osalta korostamme yritysten vapaaehtoisten energiatehokkuussopimuksien menestystä päästöjen vähentämisessä. Kertomuksessa nostetaan esiin sopimuksien avulla saavutettu merkittävä, 3,5 Mt CO2 vuotuinen päästövähennys vuosina 2017–2024. Komission on tarkoitus antaa ehdotus 2030-luvun energiatehokkuuslainsäädännöstä osana energiapakettia loppuvuoden aikana. Kyseinen paketti on tärkeä tilaisuus varmistaa sopimuksien menestyksekäs käyttö myös tulevaisuudessa.

*Hiilikädenjäljestä*

Teknologiateollisuus pitää erittäin hyvänä, että ilmastovuosikertomus seuraa säännöllisesti Suomen hiilikädenjäljen kehitystä. Suomalaisella vientiteollisuudella on globaali rooli päästövähennysratkaisujen, kuten teknologioiden, digitaalisten palvelujen ja vähäpäästöisten materiaalien tuottajana. Suomalaisten tuotteiden ja palveluiden hiilikädenjäljen kautta vaikuttavuus päästöjen vähentämisessä maailmanlaajuisesti on kokoamme suurempi. Esimerkiksi vuosikertomuksessa viitattu Suomen ympäristökeskuksen tuore arvio[3] Suomen viennin hiilikädenjäljestä[4] eli viennin positiivisesta ilmastovaikutuksesta on merkittävä, noin 22 miljoonaa hiilidioksidiekvivalenttitonnia.

[3] Ks. Sokka ym. (2026), ”Suomen viennin hiilikädenjälki: Arvio vuodelle 2022 eri laskentatavoilla sekä suositukset laskennan kehittämiseen”, Ympäristöministeriön julkaisuja 2026:19.

[4] Syken raportissa hiilikädenjälki tarkoittaa potentiaalista positiivista ilmastovaikutusta, jonka tietyn tuotteen oletetaan saavan aikaan sen vähentäessä toisen toimijan hiilijalanjälkeä. Tämä tarkoittaa esimerkiksi ilmastovaikutusta, jonka vähäpäästöinen teräs saa aikaan korvatessaan päästöintensiviisempää terästä.

Suomen ulkopuolisilla toimilla voi jatkossa olla kasvava merkitys niin EU:n kuin Suomen omien ilmastotavoitteiden kannalta. EU:n vuoden 2040 ilmastotavoitteesta saavutetun neuvottelutuloksen myötä osa, yhteensä 5 prosenttiyksikköä unionin tavoitteesta voidaan toteuttaa EU:n ulkopuolisilla toimilla kansainvälisten yksiköiden kautta. Tämä voi tarjota myös merkittävän mahdollisuuden puhtaiden teknologioiden viennille. Olisi luontevaa, että jatkossa arvioitaisiin myös kansainvälisten yksiköiden mahdollista roolia kansallisessa ilmastopolitiikassa.

Kunnioittavasti,

Teppo Säkkinen
Johtaja, kestävä kasvu
Teknologiateollisuus